

Ris VIDERSPUN

Harlan KOBEN

**NESTAO
BEZ
POZDRAVA**

Preveo
Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

Reese Witherspoon and Harlan Coben

GONE BEFORE GOODBYE

Copyright © 2025 by Harlan Coben and Reese Witherspoon

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Posvećeno svim vojnim doktorima i bolničarima
koji izlažu svoj život opasnosti kako bi spasli živote drugih.
Hvala vam na hrabrosti i humanosti.*

Tripoint, Severna Afrika

Ne čujem krik. Bolničarka ga čuje. Čuje ga i anesteziolog. Ja sam već preduboko ušao u zonu – u zonu u koju ulazim samo u operacionoj sali, kad se grudna kost ovako otvori i rukama uđem u dečakov grudni koš.

Ovo je moj dom, moje radno mesto, moje svetište. Ovde sam u zenu.

Još krikova. Pucnjava. Helikopteri. Eksplozija.
„Doktore?“

U njenom glasu čujem paniku. Ipak se ne pomeram. Ne skrećem pogled. Moje ruke, najstariji medicinski instrumenti ljudskog roda, nalaze se u grudnoj šupljini, kažiprstom opipavam srčanu kesu. Potpuno sam usredsređen na to. Samo na to. Nema muzike. Znam, to je neobično u današnjim operacionim salama, ali ja uživam u tišini ovog svetog prostora, čak i kad presađujemo srce osam sati bez predaha. To smeta mojim saradnicima. Njima treba nešto da ih rasonodi, da ih zabavi, da im skrene pažnju – a meni bi baš to bilo problem. Ne želim

da mi ništa odvlači pažnju. I moj mir i veština s kojom radim zasnovani su na toj potpunoj usredsređenosti.

Buka, međutim, počinje da prodire.

Rafalna paljba. Još jedna eksplozija. Glasniji krici.

Sve su bliži.

„Doktore?“ Glas je sada drhtav, preplašen. A onda, kad shvati da je ne slušam: „Mark?“

„Mi tu ništa ne možemo“, kažem.

Što, naravno, nije nikakva uteha.

Trejs i ja smo stigli u Gadames pre osam dana. Sleteli smo na aerodrom *Diori Hamani*, gde su nas dočekali mlada žena po imenu Salima, ako joj je to uopšte pravo ime, i krupan vozač koji se nije ni predstavio, niti je rekao jednu jedinu reč. Dva duga dana smo putovali ka severoistoku, prespavali smo u sigurnoj kući blizu Agadeza, pa zatim pod zvezdama, u šatorima kod Bilme. Vozača smo ostavili u severnom Nigeru i nastavili kroz pustinju noću, dok nismo stigli do drugog vozila.

Salima i Trejs se zaljubljeno gledaju. To me nimalo ne čudi. Trejs je opasan igrač. Čak i kad je okružen smrću... zapravo, možda baš zato.

Kad ste blizu smrti, najsnažnije osećate da ste živi.

Salima je nastavila da nas vodi ka severu, duž granice između Alžira i Libije. Istočno od Džaneta zaustavila su nas šestorica naoružanih ljudi. Svi su bili mladi, rekao bih tinejdžeri, i svi su se nervozno grčili od nekog jakog narkotika. Zovu ih Dečja vojska. U vazduhu je zamirisala krv. Iskolačenih očiju, prvo su ugrabili mene, pa Trejsa. Naterali su me da kleknem.

Prislonili su mi cev puške na potiljak.

Bio bih prvi na redu. Trejs bi gledao. Onda bi došao red na njega.

Sklopio sam oči, zamislio Megino lice i čekao da neko povuče obarač.

Dečja vojska nas očigledno nije ubila. Salima, koja tečno govori bar četiri jezika, pala je na kolena i počela da brzo govori.

Ne znam šta je tačno rekla – nije htela da nam kaže – ali deca vojnici su nas pustili.

Još krikova. Još pucnjave. Sve bliže. Trudim se da požurim.

Nisam rekao Megi koliko je ova misija rizična, i to na toliko nivoa. Ne zato što sam mislio da će brinuti, već zbog onoga što smo jedno drugom obećali – ona bi insistirala da pođe sa mnom.

Takvi smo mi, Megi i ja.

Pitate se kako neko postane heroj? Ima tu i altruizma, naravno. Ali ima i sujete, i nepromišljenosti, i žudnje za uzbuđenjem.

Ne bojimo se opasnosti. Bojimo se normalnosti.

Trejs, sa hirurškom maskom na licu, proviruje kroz vrata. „Mark?“

„Koliko još imamo?“

„Spalili su severni deo logora. Desetine mrtvih. Salima sve evakuirajte.“

Gledam medicinsku sestru i anesteziologa. „Krenite“, kažem.

„Ne možete da ga spasete“, kaže sestra dok odlazi. „Čak i da završite na vreme, čak i da nekako preživi operaciju, oni neće dozvoliti da živi.“

Ne znam ko su „oni“. Ne znam njihove razloge, poreklo, ni istoriju, ne znam zaraćene strane, plemena i njihove vođe, ne znam fanatike, ekstremiste i nevine. Ne znam ko je dobar, a ko loš. Ne znam zašto su ti ljudi u ovom izbegličkom logoru, ni ko su tlačitelji, a ko potlačeni. Nije stvar u tome da me politika ne zanima, ali za mene, Megi i Trejsa ona ne može biti važna.

Nastavljam da radim na svom pacijentu, petnaestogodišnjaku po imenu Izil. Nadam se da su svi koje operišem nevini, ali sumnjam u to. Prosto nije naša dužnost da otkrivamo ko je na kojoj strani. Naša dužnost, da ne zvučim previše uzvišeno, jeste da im spasemo život. Znaete za onu izreku: „Pobij ih sve, pa neka ih Bog razvrstava.“ Kod nas je gotovo obrnuto – spasi sve, pa neka ih Bog... Razumete šta hoću da kažem.

Ja nisam na obe strane istovremeno. Nisam ni na jednoj strani.

„Svi napolje“, kažem. „Hoću da se sala isprazni.“

„Mark“, kaže Trejs.

Pogledi nam se sreću iznad hirurških maski. Trejs i ja se dugo poznajemo. Zajedno smo specijalizovali hirurgiju. Pružali smo medicinsku pomoć u kriznim žarištima širom sveta. On je jedan od najdarovitijih kardiohirurga na svetu.

Kaže: „Mogu da ti pomognem da ga zatvoriš.“

„Ne treba.“

„Sačekaćemo.“

Odmahujem glavom, ali on zna.

„Ostavi mi ambulantna kola“, kažem. „Neće pucati na ambulantna kola.“

Obojica znamo da u današnjem svetu to više nije istina.

Nismo smeli da dođemo. Nisam smeo to da dozvolim. Trebalo je da završim posao, da se pozdravim i da se vratim kući.

Trebalo je da budem s Megi.

Ne pozdravljam se sa Trejsom. Ni on sa mnom.

Ali tada ga poslednji put vidim.

Nekoliko trenutaka kasnije u sali smo ostali samo Izil i ja. Žurim, glupo uveren da ću uspeti. Zatvaram dečakov grudni koš kad provaljuju vrata.

Upadaju naoružani ljudi. Ne znam koliko ih je. Svima su oči mahnite. I ranije sam viđao taj pogled. Prečesto. Video sam ga pre nekoliko dana, istočno od Džaneta.

A ponekad ga vidim i u ogledalu.

Sklapam oči, zamišljam Megino lice i čekam da neko povuče obarač.

PRVO POGLAVLJE

Baltimor

GODINU DANA KASNIJE

Megi Mekejb ne bi trebalo da je tu.

„Gde si?“, pita Mark.

Megi gleda lice svog muža na ekranu telefona. „Rekla sam ti.“

„U *Džonsu Hopkinsu*?“

„Da.“

„Na trgu?“

„Da.“

„Tamo gde smo se upoznali“, kaže on. „Prve nedelje na medicini. Sećaš se?“

„Naravno da se sećam“, odgovara Megi.

„Čim sam te ugledao, znao sam da si ti ta.“

„Povratiću.“

„Pokušavam da te ohrabrim.“

„Ne ide ti.“

„Pa šta onda radiš?“

Megi se seća svog prvog dolaska na kampus. Kako je bila mlada i očarana, puna optimizma, poleta, žara i svih tih

gluposti. Kako je samo bila naivna. Mada, kad vam se čitav svet sruši – kada ste imali sve, pa ste čak bili svesni toga, niste to uzimali zdravo za gotovo, znali ste koliko imate sreće, i zbog toga naivno očekivali da će vas karma nagraditi, ili bar ostaviti na miru – na najteži mogući način shvatate da je sudbina hirovita, da je život haotičan i da niko neće kroz njega proći netaknut, da u jednom trenutku možete imati sve, a da već u sledećem sve to može da nestane...

„Organizujem sebi malu seansu sažaljenja“, kaže ona.

„Prestani. Idi unutra.“

„Hoću kući.“

Mark se mršti. „Nemoj to da radiš.“

„Nisam spremna.“

„Spremna si. Molim te. Želim da uđeš. Uradi to za mene.“

„Ozbiljno?“

Ona diže pogled ka beloj kupoli dvorane Šrajver i trepće da potisne suze. Pre sat vremena je nerado obukla tamnoplavu svečanu haljinu s dugim rukavima. Ne crnu. To bi bilo previše morbidno. Tamnoplava je delovala kao siguran izbor – prikladna za tu priliku, ali ne privlači pažnju. Zapravo bi više volela da je te večeri zemlja proguta nego da bilo čime privlači pažnju na sebe.

„Megi?“

„Ovde sam.“

„Uđi. Mnogo bi mi značilo. I tvojoj majci.“

„Čoveče“, kaže Megi.

„Šta?“

„Nikad nisi bio toliko sentimentaln i manipulativan.“

„Oduvek sam takav“, kaže Mark.

Ona tiho kaže: „Naravno da jesi.“ Pa dodaje: „Ovo je sranje.“

„Šta?“

„Ništa, nema veze.“

Pre dvadeset dve godine Megi je diplomirala u toj cenjenoj ustanovi sa svim mogućim počastima koje jedan student

medicine može dobiti. Hirurgiju je specijalizovala u bolnici *Njujork–Prezbiterijan*, postala priznat ekspert za rekonstruktivnu hirurgiju, služila svojoj zemlji kao vojni hirurg na ratištima Avganistana i Bliskog istoka, udala se za Marka, preselila se s njim u inostranstvo da bi pružala pomoć najugroženijima.

Markov glas s telefona: „Halo?“

„Svi će blenuti.“

„Naravno da će blenuti“, kaže on. „Opasno dobro izgledaš.“

Megi se mršti. Neke stvari se nikad neće promeniti.

„Idi“, ponavlja on.

Ona klima glavom jer zna da je on u pravu i prekida vezu. Na futrolu njenog telefona su dve M&M bombone – žuta muška bombona pruža buket zelenoj, ženskoj. Tu futrolu joj je poklonio Mark, delom ozbiljno, delom u šali. Megi i Mark. M&M. Kupio je i M&M jastučnice. I jastučice. Mark je mislio da je to preslatko. Megi je mislila da je priličan blam – što je njega, naravno, dodatno podsticalo.

„Megi?“

Trgne se kad začuje glas i ubacuje telefon u torbu. Okreće se i vidi svog starog kolegu Larija Madžida, dermatologa. Poslednji put ga je videla pre pet godina u Nepal, kada je doputovao da pomogne njoj i Marku u suzbijanju epidemije Hansenove bolesti – poznatije kao lepra. Na kraju su oboje radili u istoj bolnici, čak na istom spratu, pa je vrlo dobro znao sve njene sadašnje muke.

„Ćao, Lari.“

On se nelagodno meškolji. „Došla si zbog... Mislim, ideš...?“ Neodređeno pokazuje ka zgradi.

„Da“, kaže Megi.

„Ah.“

„Šta?“

„Ništa.“

„Ustanovili su stipendiju u čast moje majke“, kaže ona.

„Znam, čuo sam.“

„Zato sam došla.“

„Jasno. Moram da idem. Miki me čeka.“

Odlazi kao da – Megi je u iskušenju da to izgovori naglas – ona ima lepru. Želi da uzme telefon, da ponovo pozove Marka, da mu se iskuka: „Vidiš šta sam htela da ti kažem?“, ali telefon je već u torbi, a ona već pomalo razdražljiva, pa nek ide sve dođavola.

Megi se nerado penje uz iste one stepenice kojima je pre dvadeset godina žustro koračala da dobije diplomu. Iznad vrata je okačen transparent:

PRIJEM POVODOM DODELE STIPENDIJA
DOBRO DOŠLI NA DŽONS HOPKINS, DRAGI ALUMNISTI!

U holu vrvi od ljudi. Studenti sviraju Mocartov *Gudački kvartet u C-duru*. Megi je spustila ruke kraj tela, ali nehotice pomera prste u ritmu muzike, kao da drži violinu. Petstotinak ljudi – lekari i dobitnici stipendija – mota se po toj slavnoj dvorani. Jasno je da je reč o skupu medicinara, jer previše muškaraca nosi leptir-mašnu. Doktori vole da ih nose, najviše zato što obične kravate smetaju tokom pregleda. Njen otac, vojni hirurg koji je takođe bio na ratištu, u Vijetnamu, uvek je nosio vesele i cvetne leptir-mašne. Tvrdio je da zbog toga pacijentima deluje pomalo smešno, i zbog toga više ljudski.

Pošto je Megi najzad ušla u veliku dvoranu, prisutni nisu stali ili zanemeli, ali se u vazduhu jasno oseća nekakva napetost.

Stoji tu nekoliko dugih trenutaka, oseća se i više nego neprijatno, kao da su joj ruke postale prevelike. Lice joj gori. Zašto je došla? Traži neko prijateljsko, ili makar poznato lice, ali vidi samo lice koje je posmatra sa postolja na podijumu.

Mama.

Bože, kako je njena majka bila lepa.

Fotografija koju su uvećali snimljena je za školski imenik pre pet godina, poslednje godine kada je njena majka tu predavala.

Nedugo pre dijagnoze, koju je krila od svojih ćerki naredne tri godine, sve dok nije pozvala Megi u njihovu novu kliniku u Gani i rekla: „Reći ću ti nešto, ako obećaš da nećeš doći kući kad čuješ. Tvoj posao je previše važan.“ Megi je obećala, majka joj je rekla, obe su plakale, ali Megi je održala obećanje sve dok se nije javila njena sestra Šeron i rekla: „Uskoro će.“ Onda je Megi poljubila Marka na aerodromu u Dubaiju, rekla mu da završi šta ima i brzo se vrati, pa je otputovala kući da sa Šeron bdi nad majkom u njenim poslednjim danima.

Megi ukršta pogled sa majkom na slici, jer je to trenutno jedino prijateljsko lice u dvorani. Drži glavu visoko dok se približava bini. Nada se da je to samo zbog njenog narcizma, ali čini joj se da razgovori prestaju, ili se bar utišavaju dok prolazi. Čuje šapate, ali joj se možda i oni samo pričinjavaju. Ipak, ne skreće pogled, ne koristi periferni vid. Gleda samo majku, ali sada oseća poglede na sebi.

Poznata prilika staje pred nju i kaže: „Ko bi rekao da ćeš se usuditi da se pojaviš.“

To je Stiv Šipner, poznat i kao Sluzavi Stiv, takođe rekonstruktivni hirurg, mada se Megi nada da sem toga nemaju ništa zajedničko. On ima preko milion pratilaca na *Instagramu*, gde objavljuje slike „pre i posle“ operacija, a sebe zove Mag Silikona. Diplomirali su zajedno i bili su stažisti u istoj bolnici, pod mentorstvom doktora Ajvana Barloua. Stiv je onaj tip koji ne ume da kaže ni „dobro jutro“ a da to ne zvuči kao ljigavo nabacivanje. Odatle nadimak. Sada živi u Dubaiju i, po sopstvenim rečima, specijalizovao se za „ambiciozne influencerske koje žele da uvećaju broj pratilaca, životna iskustva – i obim grudi“.

„Pa eto, puna sam iznenađenja“, kaže Megi.

On se osvrće i vidi neprijateljske poglede. „Bar je meni drago što te vidim.“

„Hvala, Stive.“

„Jesi li videla Barloua?“

„A ti?“

„Nisam.“

„Sumnjam da će doći.“

„Ja sam čuo da hoće“, kaže on. „Želim da popričam s njim o jednoj sjajnoj poslovnoj prilici i...“ Zastaje, okreće se pa joj upućuje svoj najblistaviji osmeh. „Pogodi gde sad radim.“

Ona to ne želi, ali bilo bi gore da ga otkaçi. „Čula sam da si u Dubaiju.“

„Jesam, ali gde tačno u Dubaiju?“

„Nemam pojma, Stive. Gde?“

Naginje se i šapće: „*Apolo longeviti*.“

Megi se trudi da joj lice ostane bezizražajno. To nije lako.

Stiv nastavlja: „Zar niste ti i Mark tamo nekada...?“

„Nemam više nikakve veze s tim.“

Megi pokušava da shvati šta je čula. *Apolo longeviti* i dalje postoji. Čak i sada. Čak i posle svega što se desilo.

To nije dobro.

Stiv je odmerava od glave do pete, njegov pogled mili po njoj, kao crvi posle kiše. „Super izgledaš, Megs.“ Diže obrvu. „Baš dobro. *Veoma* dobro.“

Megi uzvraća nekim neodređenim zvukom: „Mhmm.“

„*Toliko* si zategnuta, *toliko* fit“, nastavlja Stiv, pokazujući sopstveni biceps da to naglasi. „Radiš sa tegovima? Pilates? Vrela joga?“

Ona odmahuje glavom. „Da li ti takvi upadi bar nekad uspeju, Stive?“

„Stalno. A znaš zašto?“

„Ne moraš da mi kažeš“, odgovara ona, „ali kladim se da hoćeš.“

Naginje se ka njenom uhu. „Zato što sam sad bogat, uspešan hirurg od četrdeset sedam godina. Mogu da imam mnogo mlađe meso od tebe.“

Ona krivi lice. „Jesi li to stvarno rekao 'mlađe meso'?“

„Nisi više previše dobra za mene“, kaže on. Zatim, šapatom, zlobno dodaje: „To je prošlost.“

Onda Stiv gamiže u gomilu.

Njegov sluzavi trag vodi do grupe njihovih bivših kolega u desnom uglu. Sve ih poznaje, ali čim pogleda ka njima, oni se zbijaju i prave da je ne primećuju. Megi prvo oseća bes i želi da se sukobi sa njima, ali se onda pita da li bi i sama bila u toj gomili koja skreće pogled, da je neka druga koleginica završila na stubu srama umesto nje.

Ma ko ih šiša.

Megi ide pravo u centar čopora i kaže: „Zdravo svima.“

Tišina.

Gleda ih redom. Niko je ne gleda u oči.

„Stefani“, kaže Megi bivšoj prijateljici koja zuri u šampanjac kao da se u njemu krije neka tajna, „kako je Olivija?“

Olivija je Stefanina ćerka.

„Oh, pa, ona je... dobro je.“

„Da li joj je pomoglo ono moje pismo preporuke?“

Megi zna da jeste. Napisala ga je pre godinu dana, dok je njeno ime još otvaralo vrata, umesto da ih zatvara. I zna da je Olivija primljena, ali večeras Megi nije raspoložena da ih pusti da se tek tako izvuku.

„Stefani?“

Pre nego što Stefani uspe da odgovori, druga koleginica, Boni Tilman, hvata Megi za podlakticu. „Možemo li nas dve malo nasamo, Megi?“

Boni je oftalmolog iz Vašingtona i još je – i zauvek će biti – predsednica njihove generacije. Kosu je lakom pretvorila u kacigu. Usiljeno se osmehuje. Za to joj je očigledno potreban veliki trud. Kažu da je za osmeh potrebno sedamnaest mišića, a za mrštenje četrdeset tri. U Boninom slučaju očigledno je obrnuto.

Prolaze kroz stara staklena vrata i izlaze na terasu.

„Svima nam je žao zbog tvojih... problema“, počinje Boni tonom koji ne bi mogao da bude snishodljiviji čak ni pomoću hirurgije, „ali to nije opravdanje za ono što si uradila.“

Megi ćuti.

„Ovaj skup“, nastavi Boni, „namenjen je uglednim lekarima.“

„Namenjen je diplomcima.“

„Znaš ti šta hoću da kažem.“

Tišina.

„Oduzeta ti je lekarska licenca“, kaže Boni.

„Suspendovana“, ispravlja je Megi. „Čeka se postupak po žalbi.“

„Oh, znači tvrdiš da si nevinna?“

Megi ćuti.

„Trebalo bi da odeš.“

„Neću.“

„To je ružno prema uspomeni na tvoju majku.“

„Molim?“

„Uspomena na nju nije tvoje vlasništvo. Bar ne ovde, na ovom fakultetu. Ona je bila važna mnogima od nas. A tvoje prisustvo? Ono kalja njenu uspomenu.“

„Pozvana sam da uručim stipendiju“, kaže Megi.

„To je bilo pre.“

„Niko nije povukao poziv.“

„Niko nije mislio da je potrebno.“

„Ko će onda uručiti stipendiju?“

Boni se isprsilila.

„Čekaj, ti?“

„Uprava je smatrala da je tako najbolje.“

„Ali moja majka je oduvek smatrala da si uštogljena, sebična veštica.“

Bonine oči se šire kao da ju je ošamarila. „Ma nemoj!“

Megi ćuti. Boni se već sabrala.

„U svakom slučaju“, kaže Boni, „trebalo bi da odeš. Tvoje prisustvo baca ljagu na našu klasu.“

Okreće se da ode. Megi zatvara oči, otvara ih, gleda u prazno.

„Boni?“

Boni staje i ponovo se okreće ka njoj.

„Moja majka nikad ono nije rekla. Izvini. Ružno sam postupila. Ona je uvek lepo pričala o tebi. Dobro je što ćeš ti dodeliti stipendije.“

Boni guta knedlu. „Potruđiću se. Obećavam.“

Odlazi i ostavlja Megi samu na terasi. Unutra neko kucka viljuškom po čaši za šampanjac, da privuče pažnju okupljenih. Gomila se utišala. Neko ih poziva da se okupe jer počinje program. Megi ostaje napolju.

Boni je u pravu. Nije trebalo da dolazi.

Gleda u zelenilo. Iza nje neko zatvara staklena vrata, tako da više ne čuje šta se dešava u prostoriji. To je u redu. Želi da uzme telefon i pozove Marka, ali to je žalosno pomagalo, i zbog toga se samo oseća gore.

„Zdravo, Megi.“

Čovek na sebi ima besprekorno skrojen kobalttoplavi sako i toliko savršeno vezanu kravatu da deluje kao da je u tome imao natprirodnu pomoć. Kosa mu je seda, sa savršanim razdeljkom na levoj strani. Megi zna da je prevalio sedamdesetu – bio je kolega njene majke, i bila je pozvana na njegov sedamdeseti rođendan pre nekoliko godina, ali je tada bila u inostranstvu i nije mogla da dođe.

„Dobar dan, doktore Barlou.“

„Već dugo nisi moja studentkinja, Megi. Možeš li da me zoveš po imenu?“

„Ne mogu. Ne ide mi.“

Ajvan Barlou se osmehuje. Ima lep osmeh. Izgleda, kako bi rekao jedan ljugavi kolega, zategnuto, fit. Zamalo ga pita da li ide na vrelu jogu. Ajvan Barlou vodi Barlouov centar za estetsku hirurgiju, verovatno najprestižniju i najdiskretniju ustanovu tog tipa u Americi. Kad slavni žele da nešto srede a da to niko ne primeti, znaju da mogu da se oslone na njega.

Sada stoje jedno kraj drugog i gledaju ka trgu. „Znaš li da sam sada prvi put na kampusu otkako sam diplomirao?“, kaže on.

„Stvarno?“

„Da.“

„Pa zašto ste onda baš sad došli?“

„Mislim da možeš da pogodiš.“

„Zbog mame?“

„Voleo sam je, znaš.“

„Nisam znala.“

„I tvoj otac i ona su pokojni, pa sad to mogu da priznam.“

„Mislila sam da ste se samo zabavljali nekoliko nedelja.“

„Da, na drugoj godini. Ali slomila mi je srce.“

Megi se mršti. „Zar se vi niste ženili tri puta?“

„Četiri“, kaže on.

„A zar vaša sadašnja žena nije mlađa od vas trideset godina?“

„Trideset dve“, kaže on, šireći ruke. „Vidiš šta slomljeno srce učini čoveku?“

Megi prosto mora da se osmehne. Barlou čini isto.

„Tvoj otac je bio veoma dobar čovek, mnogo bolji izbor za nju. Zato sam se ja zadovoljio prijateljstvom. Mada...“ Odmahuje glavom. „Čovek kad ostari, postane sklon sentimentalnosti, filozofiranju. Trudim se da zvučim duhovito, ali zapravo govorim istinu.“ Pošto joj se osmehnuo, ona se vraća u bolnicu *Prezbiterijan*, priseća se koliko je on bio velikodušan učitelj, koliko je iscrpljujuće i uzbudljivo bilo samo se nalaziti u njegovoj blizini.

Kao da joj čita misli, Barlou kaže: „Ti si najbolja studentkinja koju sam u životu imao. I to znaš. A baviš se hirurgijom, što znači da imaš ego zbog koga ćeš moći da shvatiš da je to istina.“

„Ispravka: bavila sam se hirurgijom.“

Zatvara oči. Oseća njegovu ruku na ramenu.

Glas mu je veoma blag. „Megi?“

Suze joj naviru na oči. „Mnogo mi je žao.“

„U redu je.“

„Izneverila sam vas.“ Otvara oči. „Izneverila sam *nju*.“ Nije potrebno reći na koga misli.

„Nisi“, kaže on. „Čekaj, izvini, to zvuči snishodljivo. Jesi. Neću da te lažem. Mogu li da budem iskren? Zajebala si stvar. I to ozbiljno. Zato i jesam ovde.“

„Ne razumem.“

„Meni ne treba ceremonija dodeljivanja stipendija da bih odao počast tvojoj majci. Mogu to da učinim na mnogo konkretniji način.“ Diže ruku. „Čekaj, loše sam se izrazio. Da pokušam ponovo. Večeras sam došao da vidim tebe.“

„Mene? Zašto?“

„Imam jednu molbu.“

Pošto on čuti, Megi kaže: „Da čujem.“

„Voleo bih da dođeš u moju ordinaciju u ponedeljak.“

„Sad u ponedeljak?“

„Da. U deset ujutru.“

„Otvorili ste kliniku i u Baltimoru?“

„Ne, ali možda ću uskoro. Za sada smo u Palm Biču, Los Anđelesu i Njujorku. Voleo bih da dođeš u Njujork. Srediću ti privatni automobil da te preveze, a rezervisao sam ti apartman u hotelu *Aman*.“

„Ne razumem. Zašto želite da dođem u Njujork?“

„To ne mogu da ti kažem.“

„Zašto?“

„Jednostavno... nije na meni da objašnjavam.“

Megi krivi lice. „A na kome je?“

„Ponuda je zanimljiva. To je sve što zasad mogu da kažem.“

„Više nemam lekarsku licencu.“

„Znam. Ponuda je pomalo“ – Barlou diže pogled kao da traži prikladniju reč, ali na kraju samo sleže ramenima – „ne-ubičajena.“

„Ne možete to sada da mi objasnite?“

„Ne mogu, ne.“

Ona razmišlja. „Ako smem da kažem, doktore Barlou, sve ovo zvuči pomalo čudno.“

„Znam.“

„Zapravo, ne pomalo, nego prilično.“

„Jeste, priznajem. Slušaj, znam da ti i Šeron imate ozbiljnih finansijskih problema...“

„Kako to znate?“

„... ali odmah ću ti napisati ček na dvadeset hiljada dolara. Samo da se pojaviš.“

Zavlači ruku u džep odela, izvlači olovku i...

„Je li to čekovna knjižica?“, pita Megi.

„Jeste.“

„Ko još koristi čekovnu knjižicu? Da se nismo vratili u 1987?“

Barlou mora da se nasmeje. „Hteo sam da budem spreman.“

Počinje da piše ček.

„Ne morate to da radite“, kaže ona.

„Moram. Treba da budeš plaćena za svoje vreme.“

„Nemojte“, kaže ona odlučnije. „Još jednom ću vam reći: čudno se ponašate.“

„Znam.“ Vraća čekovnu knjižicu u džep. „Da li ti meni veruješ, Megi?“

Ona zapravo više nikom ne veruje. Pa... gotovo nikom.

„Još nešto“, kaže on.

„Šta?“

„Voleo bih da ovo nikom ne spominješ.“

„Moram da kažem sestri.“

„Bilo bi bolje da joj ne kažeš.“

„Živim s njom. Ne mogu tek tako da odem u Njujork.“

„Možeš.“ Pruža joj vizitkartu. „Neko će ti poslati poruku da se dogovorite oko prevoza.“

„Radije bih išla vozom“, kaže Megi.

„Ako ti tako više odgovara. Na tvoje ime će biti rezervisan apartman u *Amanu*, u 57. ulici, od sutra uveče. Javićemo ti detalje za ponedeljak.“

Megi uzima reljefno štampanu vizitkartu, gleda je, pa gleda njega. Doktor Ajvan Barlou vodi jednu od najuspešnijih i

najskupljih klinika za estetsku hirurgiju na svetu. Ima milione i to se vidi u svakom njegovom pokretu.

Pokušava da protumači izraz njegovog lica. Ono je smireno, profesionalno, naočito, veoma dostojanstveno.

Ali... da li to u njegovim očima vidi i strah?

„Šta se zapravo dešava, doktore Barlou?“

„Ne mogu da ti kažem ništa više, Megi. Prihvati ili odbij.“

„A ako odbijem?“

Sleže ramenima. „Biće mi drago što sam te video.“

Ljubi je u obraz i kreće ka vratima.

„Kako ste znali da ću biti ovde?“, pita ga.

Nešto mu preleće preko lica, nešto što ona ne ume da protumači. On blago odmahuje glavom i hvata kvaku.

„Sve ćeš saznati u ponedeljak“, kaže Barlou i vraća se u dvoranu.

DRUGO POGLAVLJE

Prvo ćeš da odugovlačiš i da se premišljaš, ali oboje znamo „da ćeš ipak otići“, kaže Mark.

I u pravu je. Opet.

Megi hoda kroz kampus. Zadržala se dovoljno dugo da ne izgleda kao da su je oterali, ali čim su se govori završili i okupljeni opet prešli na druženje, ona se iskrala.

„Dakle“, nastavlja Mark, „šta misliš, šta doktor Barlou hoće od tebe?“

„Nadala sam se da ćeš ti znati“, kaže Megi.

„Hmm, daj da brzo proguglam... oho.“

„Šta je?“

„Znaš li da je Ajvan Barlou na Forbsovoj listi najbogatijih lekara?“

Megi krivi lice. „Forbs ima listu najbogatijih lekara?“

„Sto najbogatijih, da.“

„I Barlou je na njoj?“

„Na četrdeset drugom mestu. Bogatstvo mu je procenjeno na gotovo milijardu dolara.“

„I te pare je zaradio kao doktor?“

„Ne baš. Zaradio ih je kao, ne znam... nazvao bih ga medicinski preduzetnik. *Kozmetika Barlou* je ogroman brend.

Plastična hirurgija im je i dalje osnovna delatnost, ali sad su počeli da se bave i prirodnom medicinom i kozmetikom. Što je prilično ironično.“

„Zašto?“

„Nijedan od najbogatijih lekara nije zaradio pare lečeći pacijente. Svi su ih zaradili od farmacije, osiguranja ili patenata. Uglavnom su u biotehnologiji, 'pomeraju granice medicine', kako vole da se hvale.“

„A šta onda doktor Barlou hoće od mene?“

Mark sleže ramenima na premalom ekranu. „Bio ti je omiljeni profesor, zar ne?“

„Jeste.“

„I mentor. Bio je blizak s tvojima.“

Megi klima glavom. „Večeras mi je rekao da je oduvek bio zaljubljen u moju majku.“

„Možda je to. Možda samo hoće da ti pomogne.“

„Kako?“

„Da ti ponudi posao u *Kozmetici Barlou*.“

„Ali nemam više licencu. Ne mogu da operišem.“

„Možda možeš da radiš nešto drugo za njega.“

„Šta na primer? Ja sam dobra samo za jedno.“ Megi vidi osmeh na Markovom licu. Uzdiše i prevrće očima. „Ajde nemoj.“

Mark se osmehuje. „Šta?“

„Samo nemoj.“

„Misliš na to da si dobra samo za jedno?“

„Prekini.“

„U redu, u redu“, kaže on i diže ruke kao da se predaje. „Ali i dalje mislim da Barlou zna za tvoju situaciju i da želi da ti pomogne.“

Pošto gleda u telefon, Megi se zamalo sudara sa grupom studenata koji joj idu u susret. Jedan od njih promrmlja nešto o tome da pazi kuda ide, a ona se žustro izvinjava, jer, da bude-mo iskreni, i nju nerviraju ljudi koji hodaju zagledani u ekran.

„Šta još vidiš?“, pita ga.

„Prvi Kozmetički centar Barlou otvoren je pre sedamnaest godina. Navodno je najsavremeniji i najnapredniji.“

„Koja je razlika između tog dvoga?“, pita Megi.

„Između čega?“

„To uvek govore u reklamama. 'Najsavremeniji i najnapredniji.' Zar to nije isto?“

„Najsavremeniji znači da koriste najnovije i najrazvijenije tehnologije. Najnaprednije znači da primenjuju najaktuelnije metode.“

Megi se mršti. „To si sad izguglao.“

„Jesam.“

„Nije bio milijarder kad sam studirala na Kolumbiji“, kaže ona. „Radio je zečje usne, nepca, opekotine, rekonstruktivnu hirurgiju. Gotovo isključivo za najugroženije.“

„Kao ti“, kaže Mark.

Megi odmahuje glavom. „Kao mi.“

„Ja nikad nisam radio zečju...“

„Znaš na šta mislim.“

„Znam, da. U svakom slučaju, sve je to za njega verovatno davna prošlost. Slutim da sada uglavnom radi uvećanja grudi i zatezanja lica. Podaci o ordinaciji su prilično šturi.“

„Ima poznate klijente“, kaže ona. „Verovatno zahtevaju diskreciju.“

„Verovatno.“

Razmišlja o tome, pa odlučuje, *Zašto da ne.* „Videla sam Sluzavog Stiva.“

„Je l' pokušavao da te muva?“

„Jeste, ali sad može da hvata mlađe meso.“

„Mlađe meso?“

„Sad je izgleda u tom fazonu.“ Zatim dodaje: „Rekao je da radi u *Apolo longevitiju.*“ Pošto nema odgovora, kaže: „Mislila sam da je ta firma ugašena.“

„Još imaju istu misiju – dugovečnost. Ubrizgavanje plazme, ozonska terapija, regeneracija ćelija, matične ćelije, EBOO terapija.“ Osmehuje se. „Sve najsavremenije i najnaprednije.“

„A *Vorlckjurs* više nije u igri?“

„Nema više *Vorlckjursa*, Megi.“

Tek tako. Kratko i jasno.

„Da“, kaže ona. „Znam.“

„Kad ideš u Njujork?“

„Sutra ujutru“, odgovara. „Zvaću tvog tatu u *Zmijarnik*, da vidim je li tamo.“

„Jesi li ga vidala u poslednje vreme?“

„Nisam otkako je prošlog meseca svratio s ekipom na putovanje.“

„Kako je?“

„Znaš već kakav je Koska“, kaže ona.

Mark ne odgovara, samo čeka.

„Dobro je“, laže ona.

Megi skreće iza poslednjeg ugla. Ispred nje je stara porodična kuća u kolonijalnom stilu, u kojoj sada živi sa sestrom Šeron i sestrićem Kolom.

„Megi?“

„Da?“

„Imam neki loš predosećaj u vezi s ovim.“

Zastaje. „Misliš na sastanak s Barlouom?“

„Da.“

Niz kičmu joj se spušta jeza. „Zašto to kažeš?“

„Nemam pojma. Mislim, nemam ništa opipljivo.“

„Samo predosećaj?“

„Da.“

„Ali“, kaže Megi, „ti se obično ne obazireš na predosećaje.“
Tišina.

Pošto je videla sestrića kako izlazi iz kuće, Megi prekida poziv i stavlja telefon u džep. Kol se širom osmehuje kad ugleda tetku. Iza njega je teška godina – previše smrti, razvoda i dugova za jednog petnaestogodišnjaka – ali Kol uvek uspeva da se osmehne tetki i majci. Megi ne zna jesu li ti osmesi iskreni. Sluti da nisu. Kol je toliko prokleta fin i pronicljiv, i Megi misli

da on vidi stres koji ona i Šeron trpe i da daje sve od sebe da im dodatno ne otežava život.

„Ćao, Megi.“

Ona mu uzvraća pozdrav. On joj kreće u susret onim svojim nespretnim, dragim korakom. Od tog prizora srce joj se steže, zbog tih nesigurnih pokreta, te mladosti, te ranjivosti.

„Kako je mama?“, pita ga Megi.

Lice mu se smrači. „Opet sedi za kuhinjskim stolom.“

„Biće sve u redu“, kaže mu Megi. Pa dodaje: „Biće ona u redu.“

„To što si ti ovde, s nama – znam da to nije tvoja obaveza...“

„Jeste moja obaveza“, prekida ga Megi.

Kol klima glavom i ponovo se osmehuje. Pažnju im privlači zvuk sirene. Pred kućom staje automobil kroz čije prozore proviruje gomila tinejdžera. Zovu Kola, on joj se pogledom izvinjava, ali se Megi samo osmehuje i maše mu.

„Idi“, kaže.

„Sigurna si?“

„Ja ću sve da sredim.“

Kol kreće ka kolima, i dalje nespretno, ali sad življe. Megi ga posmatra, zahvalna zbog to malo normalnosti. Njen sestrić to zaslužuje. Zadnja vrata se otvaraju i gutaju ga.

Pošto je auto nestao, ona vadi telefon i zove *Zmijarnik*. Čuje zvono starinskog crnog telefona u uglu bara, na kojem stoji natpis *U kvaru* da ga gosti ne bi koristili. On je za Kosku ono što je betfon za Betmena. Njen svekar Koska – da, svi ga zovu tako, čak i njegov sin – oličenje je čoveka starog kova. Nema mobilni, nema računar. Nema čak ni kuću, auto, ili televizor. Jednom je Megi rekao: „Sve što imam jeste motor i put pred sobom“, a kad je ona iskrivila lice, slegnuo je ramenima i dodao: „To sam pročitao na kutiji šibica u nekom bajkerskom baru u Sterdžisu.“

Neko diže slušalicu i čuje se ženski glas. Nekako istovremeno zvuči i mlado i veoma iskusno: „*Bajkerski zmijarnik*.“

Megi u pozadini čuje uobičajenu buku bajkerskog bara. Na džuboksu svira *Bat Out of Hell*, jedna od Koskinih omiljenih

stvari. Mitlouf peva da će, kad noć prođe, on otići, otići, otići. Megi i Mark su tu pesmu puštali na svom venčanju – ona, Mark, Koska i Šeron stajali su u krugu na plesnom podijumu i iz petnih žila urlali svaki stih, sve dok Mark nije privukao Megi k sebi, pa je čitav svet nestao, pesma na trenutak utihnula, a Mark joj pevao da je samo ona na čitavom svetu čista, dobra i ispravna. Gledali su se tako, sve dok pesma nije opet ubrzala, i sad se Megi podseća da Mitlouf u stvari peva o njihovoj poslednjoj zajedničkoj noći i da strofa završava njegovim vrištanjem: „*Oboje ćemo ostati tako sami.*“

„Je l' Koska tu?“

„Nije.“

Megi jasno vidi prizor – džuboks u uglu, piljevina po podu, kolekcija neonskih reklama za pivo, snažan miris iznošene kože, dizela i testosterona.

„Mogu li da mu ostavim poruku?“

„Zavisi. Jesi ti neka njegova frajla?“

„Neka njegova frajla?“ ,ponavlja Megi. „Je l' ti to on rekao da tako kažeš?“

„Jeste.“

On se nikad neće promeniti.

„Reci mu da je zvala Megi.“

Žena ne kaže ni „U redu“ ni „Preneću poruku“. Samo prekine vezu.

Megi odlaže telefon i ulazi u kuću i zamalo se spotiče o par Kolovih patika veličine omanjih kanua. „Ima li koga?“

„U kuhinji sam“, čuje Šeronin glas.

Kuća kao da je zaglavljena u... Megi nije sigurna u kojoj tačnoj deceniji. U sedamdesetim? Osamdesetim? Kad odrastete u nekom prostoru, ne shvatate koliko je zastareo, i u tome naravno nema ničeg lošeg. Na zeleno-bež zavesama vise preteške rese. Persijski tepisi previše su šareni i izlizani. Stara vitrina za suvenire – mama ju je uvek tako zvala – prepuna je malih, srebrnih ramova s crnobelim fotografijama, zajedno sa raznim kič

figuricama poput Humelove dece – dečak na drvetu jabuke, devojčica s kišobranom i slično. Te figurice su u vitrini otkad Megi zna za sebe. Ne seća se da su ih njeni roditelji kupili, pomerili ili zamenili. Nijedna nije imala neko posebno značenje za njene roditelje. Nikad nisu pričali odakle im, ali Megi pretpostavlja, znajući ih, da im je to neko poklonio ili su ih nasledili, pa im je sudbina bila ili podrum, ili vitrina za suvenire.

Nije da su njeni roditelji bili škrtice, niti, da budemo grubi, skloni kiču – jednostavno, doktore Mekejb nije bilo briga. Nisu ih zanimali stari tapeti ni pohabani čupavi tepisi. Bili su divni, topli i rasejani; bili su ljudi učenja, znanja i lečenja. Novac su trošili na knjige i iskustva, ne na nameštaj ili dekoraciju. Megi još može da ih vidi u dnevnoj sobi, s prijateljima, možda uz malo previše alkohola, kako raspravljaju do kasno u noć, u vremenima kada je neslaganje bilo poželjno, kada su različita mišljenja bila dobrodošla, jer su terala na preispitivanje sopstvenih stavova, a ne na bes i prezir.

Megi sada, međutim, nije raspoložena za takvu vrstu... Je li to nostalgija? Možda. Kako da nazovete čežnju za kritičkim mišljenjem, zdravim razumom i pristojnošću?

Porodična istorija Mekejbovih i dalje je izložena u uramljenim fotografijama na kaminu – ona i Šeron na plesnoj priredbi kada su imale osam odnosno šest godina, razne mature, venčanja, rođenja... sve po redu. Svi mi to znamo. Megi zastaje pred najvećom slikom – grupnim portretom s njenog i Markovog venčanja. Ona i Mark se osmehuju u sredini. Do Megi je Šeron, očigledno deveruša. Pored Marka je njegov kum Trejs Paker. Trejs je mogao da stoji s bilo koje strane. Prvo je upoznao Megi, jer su zajedno služili kao vojni hirurzi, na frontu, i to u dve ture.

Kad je upoznala Trejsa i Marka, njih dvojica su se odmah sprijateljili. Na kraju su njih troje – Mark, Trejs i Megi – osnovali *Worldkjurs alajans*, jednu od najaktivnijih humanitarnih organizacija na svetu, specijalizovanu za pružanje medicinske pomoći najugroženijima.

Njeni roditelji na fotografiji stoje skroz desno i nju srce boli koliko živo i zdravo deluju. Kad sada bolje pogleda, da li u maminom držanju vidi neku nesigurnost? Ili je to samo njena projekcija, samo govori sebi „da sam bar znala“? Koska, Markov otac, stoji skroz levo. Svi muškarci su u smokinzima, osim njega – stavio je leptir-mašnu i obukao svečanu belu košulju, ali se nije odrekao bajkerske kožne jakne i nakita sa iscerenim lobanjama, a Megi nije želela da bude drugačije.

Kao po dogovoru, telefon joj zvoni. Na ekranu piše samo: *javna govornica*.

„Halo?“

Čuje Koskino grubo režanje: „Šta nije u redu?“

„Ništa“, kaže Megi, i dalje gledajući u njegovu sliku s venčanja. „Osim što osoba koja ti se javlja na telefon druge žene naziva tvojim 'frajlama'.“

„Šta, više ti se sviđa 'ribe'?“

„Ne baš.“

„A šta onda? Moji komadi? Sojke? Cica-mace...?“

„Jesi li to upravo izgovorio 'cica-mace'?“

„Moje cupike, mačkice, moji ženskaći...“

„Molim te, prestani.“

„Omladina danas kaže 'likuše'. Je l' ti to bolje?“

„Nije“, kaže Megi. „I nikad više nemoj da kažeš 'omladina'.“

„Slatko je kad ja to kažem.“

„Znaš, stvarno nije.“

„Dakle“, on rasteže tu reč, „ovo je bio simpatičan mali uvod, da probijemo led. Šta nije u redu, Megi?“

„Ne mogu da te pozovem samo da te čujem?“

„Možeš.“

Tišina.

„Sutra ujutru dolazim na Menhetn“, kaže Megi.

„Vozom?“

„Da.“

„Kojim?“

„U sedam i četrnaest.“

„Sačekaću te. Onda ćeš sve da mi ispričaš.“

Koska prekida poziv. Megi ponovo pogledom prelazi preko svadbene fotografije, a glava joj je istovremeno prazna i prepuna misli.

Šeron zove iz kuhinje: „Megi?“

Uspeva da odvoji pogled sa slike, duboko udiše i, po uzoru na svog sestrića, usiljeno se osmehuje. Ulazi u kuhinju i vidi Šeron kako sedi za stolom, kao što je Kol rekao, s otvorenim laptopom, a papiri su rasuti oko nje kao da ih je neko bacio s ogromne visine. Tu je i otvorena boca crnog vina iz Šato O Bajija. Sam taj prizor izaziva dubok bol u njenim grudima koji nema veze s novom navikom njene sestre da previše pije.

„Šta radiš?“, pita je Megi.

Šeron diže pogled. „Pišem kod za hiperdimenzionalnu generativnu interferenciju pomoću optimizacije stohastičkog gradijentnog spusta veštačke inteligencije tako što – hoćeš da nastavim?“

„Nemoj, molim te.“

Šeron skida naočare. „I kako je prošlo?“

„Zapravo, prilično dobro.“

„Lažeš.“

Šeron je genije. Doslovno. Megi je bila odlična učenica – druga u generaciji (prokleti Stjuart Klajnman postao je čak generacije tako što ju je pretekao za 0,003 procenta), od malih nogu je želela da postane doktorka kao njihovi roditelji – ali Šeron je bila istinski polimat, ono što su nastavnici i školski psiholozi nekad zvali „izuzetno nadarenom“ ili „previše naprednom“, a najčešće: „čudom od deteta“. Mogla je da maturira sa jedanaest godina, ali takva deca – a to su njihovi roditelji vrlo rano shvatili – zapravo najčešće ne doguraju daleko. Setite se onih koje ste poznavali u detinjstvu. Gde su sad? Shvatate? Parališe ih anksioznost ili se odreknu previše hobija ili potonu u samoprezir i samodestrukciju, ili... Ko zna?

Sagore.

Njihovi roditelji su, svesni toga, podržavali njen nesvakidašnji talenat, ali su insistirali na rutini i normalnosti. Tata je voleo da citira Flobera: „*Budi redovan i uredan u životu da bi mogao biti silovit i originalan u radu.*“

Šeron to, međutim, nikad nije bilo lako. Njen mozak ne ume – ni dan-danas – da uspori. Njeni neuronski signali, impulsne veze, sinapse, šta god – sve kod nje radi preterano snažno. Kažu da je moždana aktivnost električna, a kod nje bi napon rastao sve dok neki osigurač ne iskoči. Nije umela da se opusti, da uspori. Najmanja greška izazvala bi opsesije, samokritiku, samokažnjavanje.

„Ko je dodelio mamino priznanje?“, pita Šeron.

„Boni Tilman.“

„O, super. Mama je volela Boni.“

„Nemoj da mi utrljavaš so u rane.“

„Molim?“

„Nema veze. Nije je volela. Samo je govorila da će biti odličan lekar.“

„Za mamu je to bilo isto“, kaže Šeron, i u pravu je.

Šeron je takođe služila u vojsci, mada u tajnoj službi, radila je na dešifrovanju i na razvijanju veštačke inteligencije, na usavršavanju softvera za napredno osmatranje. U nekom trenutku ona i njen muž Tad – Kolov otac – prešli su u privatni sektor, da razviju aplikaciju koja je mogla da promeni svet. Šeron je osmislila naprednu „humanoidnu veštačku inteligenciju“ s idejom da će poboljšati kvalitet života kroz stalan i trenutani pristup stručnjacima. Želite da porazgovarate sa svojim leka-rom u bilo kom trenutku? Šeronina AI verzija vašeg omiljenog doktora uvek je na raspolaganju. Trebaju vam saveti advokata dvadeset četiri sata dnevno – verzija s mudrošću hiljadu prav- nika? Može. Treba vam hitna psihoterapija u pola noći? Prava osoba nije dostupna, ali AI jeste, i to po pristupačnoj ceni...

Shvatate poentu.